



#### 14.3 ଅନ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚାତ୍ମକ କାବ୍ୟରେ ପରିଚିତ କରନ୍ତୁ.

୦୧. ଅଥ ତସ୍ୟ ସାମିପ୍ରାୟଂ ବଚନମାକର୍ଣ୍ୟ ସ ଆହ - କିଂ ବକ୍ତୁମନା ଭବାନ୍ । ତତ୍କଥ୍ୟତାଂ ଯତ୍କଥନୀୟମସ୍ତି ।
୦୨. ସୋଽପି ଦାରୁଣଂ ବଚ: ସମାକର୍ଣ୍ୟ ମୋହମୁପଗତୋ ନ କିଂଚିଦପ୍ୟୁକ୍ତବାନ୍ ।
୦୩. ଯଦ୍ଦେବଂ ତତ୍କରୁଷ୍ଠ ଯଦ୍ରୋଚତେ । ତଚ୍ଛ୍ରୁତ୍ବା ସା ସତ୍ବରଂ ଗତ୍ବା ତାନାହ - ଯଦ୍ଦେବଂ ଭୃଃପି ବଦାସି । ତତସ୍ତ୍ବାଂ ତତ୍କ୍ଷଣମେବ ବାଧିଷ୍ଠାମି ।
୦୪. ସ ଆହ - ଗୃହଗତସ୍ୟାସାଧୋଽପି ନୈତଦ୍ଵିଜ୍ୟତେ ବକ୍ତୁମ୍ । ତଦ୍ବାବନ୍ନ କାଶ୍ଚିଦ୍ଵକ୍ତି ତାବଚ୍ଛୀଘ୍ରଂ ଗମ୍ୟତାମ୍ ଇତି ।
୦୫. ତତ: ସ ମଯୋକ୍ତ: - ସ୍ବାମିନ୍ ନ ଯୁକ୍ତମିଦଂ ଯନ୍ମିଦଂ ଯନ୍ମିତ୍ରଦ୍ରୋହେଣ ଜୀବନଂ କ୍ରିୟତେ ।
୦୬. ଭୋ: ନ ଯୁକ୍ତମୁକ୍ତଂ ଭବତା । ଲଘୁନାମାପି ଦୁର୍ଜନାନାଂ ମଧ୍ୟେ ବସ୍ତୁଂ ନ ଶକ୍ୟତେ ।
୦୭. ମିତ୍ର- ଯଦ୍ଦେବଂ ତନ୍ନାସ୍ତି ତେ ଭୟମ୍ । ଉପାୟାନ୍ତରଂ ବିଧାୟ ତେ ନୂନଂ ଘ୍ନନ୍ତି ।
୦୮. ତତ୍କିଂ କୁର୍ମୋ ବୟମ୍ । ସଂପ୍ରାପ୍ତି ବୟଂ ବୁଭୁକ୍ଷୟା ପଦମେକମାପି ପ୍ରଚାଳିତୁଂ ନ ଶକ୍ନୁମ: ।
୦୯. ଭୋ: ପ୍ରାପ୍ତଂ ଦୃଷ୍ଟଂ ବା କିଂଚିତ୍ସତ୍ତ୍ବମ୍ । ବୟଂ ସର୍ବତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟଟିତା: ପରଂ ନ କିଂଚିତ୍ସତ୍ତ୍ବମାସାଦିତଂ ଦୃଷ୍ଟଂ ବା । ଭୋ ମିତ୍ର - ସମ୍ୟଗାଭିହିତଂ ଭବତା ।
୧୦. ତଦେବ ଗତେଽପି କିଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟମିତ୍ୟହଂ ତ୍ବାଂ ସୁହୃଦ୍ବାତ୍ପୃଚ୍ଛାମି ।

#### 14.4 ଅନ୍ୟ କବିଙ୍କ ଲାଘବ ଲିପିଲିଖନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତୁ.

୦୧. ହସ୍ତୀ ତିଷ୍ଠତି । ଶୀର୍ଷଂ ଚଳତି ।
୦୨. ଶ୍ଵେତ: ପକ୍ଷୀ ଉଢ଼ୟତେ ।
୦୩. ମମ ମିତ୍ରଂ ମେଘାବୀ ଅସ୍ତି ।
୦୪. ଧନନୀ ନାରୀ ଦାନଂ ଦଦାତି ।
୦୫. ଗୁରୁର୍ବିଦ୍ୟା ବିଦ୍ୟାର୍ଥିନଂ ପ୍ରଶ୍ନଂ ପୃଚ୍ଛତି ।
୦୬. ଭଗିନୀ ପୁଷ୍ପାଣି ଜିଘ୍ରତି ।
୦୭. ଛାତ୍ରୋ: ଘଟିକାଂ ବିଲୋକୟତି ।
୦୮. ସୌଚିକ: ସୂଚ୍ୟା ସୀବ୍ୟତି ।
୦୯. ପୁତ୍ରୀ ମାତ୍ରା ସହ ଉପବିଶତି ।
୧୦. ସ ପଞ୍ଚରସ୍ଥାଭ୍ୟାଂ ପକ୍ଷିଭ୍ୟାଂ ପାନୀୟଂ ଦଦାତି ।
୧୧. ଚୌର: ପ୍ରହରିଣୋ ବିଭେତି ।
୧୨. ରାଜା ହସ୍ତିନୋଽବରୋହତି ।
୧୩. ଅସ୍ୟ ପକ୍ଷିଣ: ପକ୍ଷୌ ସୁନ୍ଦରୌ ସ୍ତ: ।
୧୪. ପୁତ୍ରୀ ମାତୁରାଞ୍ଜାଂ ପାଲୟତି ।

१५. शिक्षको विद्यार्थिषु विद्यार्थिनीषु च स्नेहं करोति ।  
 १६. मयि बहिगति मम भ्राता मम पुस्तकं पपाठ ।  
 १७. हंसः पुष्करिण्यां खेलति ।  
 १८. अन्नं दाता सर्वेषु दातृषु उत्तमो भवति ।  
 १९. हे मित्र ! दरिद्रेभ्यो ! धनं देहि ।  
 २०. हे भ्रातः - त्वमपि सावधानं भूत्वा सत्यमेव कथय ।

14.5 පහත සඳහන් වාක්‍ය සිංහලට පරිවර්තනය කරන්න.

01. मयि विद्यालयं गते मम स्वसा मिष्टान्नं चखाद् ।  
 02. भिक्षुरद्य ग्रामे बभ्राम ।  
 03. पित्राद्य मार्गणाय रूप्यके ददौ ।  
 04. नार्यो मन्दिरे ननृतुः ।  
 05. मम भगिनी मम पुस्तिकायां लिलेख ।  
 06. मम पितामहो नवीनं कार्यान् चिक्राय ।  
 07. चौरा अद्य बहूनि गृहोपकारणानि चोरयामासुः ।  
 08. पुरा अपि युवका धनमार्जितुं विदेशं जग्मतुः ।

14.6 සුදුසු පරිදි යා කර, වාක්‍ය තනා ඒවා සිංහලට පරිවර්තනය කරන්න.

अ  
 छात्राः विद्यालयं गन्तुम्  
 बालिका वृक्षान्  
 वृक्षात् फलम्  
 यूयं किम्  
 आवां पाठम्

आ  
 पतत् अस्ति ।  
 तत्पराः भवन्तः सन्ति ।  
 पठन्तौ स्वः ।  
 सिञ्चन्ती अस्ति ।  
 कुर्वन्तः स्थ ।



14.7 පහත සඳහන් වාක්‍ය සිංහලට පරිවර්තනය කරන්න.

01. एकवारं दृष्टं नरं मा विस्मर ।
02. दुर्जनोऽदत्तं परद्रव्यमप्यादत्ते ।
03. अपरिचितो जनः सहसा न विश्वसनीयः ।
04. त्वयानीतं जलं शीतमासीत् ।
05. मम स्वसा वाटे मृतं सर्पं ददर्श ।
06. त्वया क्रीतं पुस्तकमेकवारं मां दर्शय ।
07. सम्यक् प्रक्षालितानि फलान्येव खाद ।
08. क्षेत्रं कृष्टवान् कृषिकः तत्र बीजानि वपति ।
09. शास्त्रमधीतवान् जनः तस्य व्याख्यानं करोति ।
10. निरपराधं जनं ताडितवान् पुरुषो निन्दितो भवति ।

14.8 श्रोतुम् - नेतुम् - स्थातुम् - हर्तुम् - प्रेक्षितुम् - गन्तुम् - त्यक्तुम् - द्रष्टुम् - पक्तुम् - कर्तुम् - ज्ञातुम् - प्राप्तुम् - वोढुम् - कथयितुम् යන තුමන්හ ක්‍රියාපද යොදමින් පරිපූරණ වාක්‍ය බැගින් රචනා කරන්න.

14.9 गम् - भू - नी - ह - पा - ग्रह - मन् - वच् - हा - हन् යන ධාතූන්ගෙන් සෑදෙන පූර්වක්‍රියා භාවිත කරමින් අර්ථවත් වාක්‍ය 10ක් නිර්මාණය කරන්න.

प्रत्यासन्नविपत्तिमूढमनसां प्रायो मतिः क्षीयते ।  
ළං වූ විපත් ඇති මෝඩයන්ගේ නුවණ පිරිහේ.

प्रवादमोहितः प्रायो न विचारक्षमो जनः ।  
කථාවලින් මූළා වූ ජනයා විචාරශීලී නොවේ.

प्राणानुदारा विमृजन्त्यर्थिनो न पराङ्मुखाः ।  
උදාර අදහස් ඇත්තෝ ජීවිත පරිත්‍යාග කරන්. බියසුල්ලෝ එසේ නොකරන්.